

پنجشنبه 17 اسفند 1396 - 19 جمادی الثانی 1439 - 8 مارس 2018

تأسیس "حزب دموکرات" تبریز توسط روحانی مجاهد شیخ "محمد خیابانی" (1295 ش)

تأسیس "حزب دموکرات" تبریز توسط روحانی مجاهد شیخ "محمد خیابانی" (1295 ش)

در زمان شیخ محمد خیابانی، اوضاع جهان اسلام و بالاخص ایران به خاطر دخالت‌های بیگانگان از جمله روسیه، انگلیس و آلمان بسیار آشفته و تأسّف‌انگیز بود. در این حال، شیخ محمد خیابانی، روحانی دلاور و آذربایجانی برای قطع ایادی استعمار و مبارزه با بیگانگان و ستمکاران داخلی، در هفدهم اسفند 1295 ش برابر با 14 جمادی‌الاول 1335 ق حزب دموکرات تبریز را به وجود آورد. خیابانی، سازمان سیاسی خود را دموکرات ملی، و آذربایجان را آزادستان نامید. با وجود اینکه قیام خیابانی، شوروی‌ها را به وسوسه انداخته بود، ولی طولی نکشید که دریافتند رهبر نهضت نه تنها روی خوش به آن‌ها نشان نمی‌دهد بلکه نسبت به پیاده شدن قوای شوروی در بندر انزلی سخت معترض است. شیخ محمد خیابانی در حالی دست به این اقدام زد که مردم به خاطر فروپاشی حکومت تزاری روس، غرق شادی بودند و خروج نظامیان روسیه از تبریز را آرزو می‌کردند. خیابانی در این هنگام دوستان آزادی‌خواه و مبارز خود را که اغلب دموکرات نامیده می‌شدند گرد آورد و کمیته‌ای تشکیل داد و درباره وضع پیش آمده، به تصمیم‌گیری و سیاست‌گذاری پرداخت. شیخ محمد خیابانی، نمایندگان فرقه دموکرات و دیگر آزادی‌خواهان را از سراسر آذربایجان به تبریز دعوت کرد و تشکیلات فرقه دموکرات که از پنج سال قبل تعطیل شده بود، دوباره تأسیس شد.

استعفای "اسدالله علم" از نخست‌وزیری و انتخاب "حسنعلی منصور" به این مقام (1342 ش)

امیر اسدالله علم که پس از توافق آمریکا و شاه ایران در 28 تیرماه 1341 به نخست‌وزیری رسیده بود، سرانجام پس از بیست ماه صدارت به اراده شاه و بدون اعتنا به قوه مقننه استعفا کرد و جای خود را به حسنعلی منصور داد. این استعفا و سپس انتصاب منصور، از نظر سرعت عمل در مشروطیت ایران بی‌سابقه بوده است زیرا در همان روز که علم از کار بر کنار شد، منصور به این مقام انتخاب گردید و او که از ماه‌ها قبل مہیای این منصب بود، در همان روز، وزرای خود را معرفی کرد. از نظر ملت ایران دوران حکومت اسدالله علم، یکی از تاریک‌ترین ایام در روزگار سیاه سلطنت محمدرضا پهلوی است. برگزاری رفراندوم فرمایشی شاه و ملت، حمله به مدرسه فیضیه و بالاخره قیام خونین پانزدهم خرداد 42، از جمله وقایع مهم این دوران می‌باشند. پس از علم، منصور که مورد حمایت انگلیس و آمریکا بود، بر سر کار آمد و شاه بار دیگر خوش خدمتی خود را به اربابانش نشان داد. منصور نیز طی دوران صدارتش، زمینه‌های قانون ننگین کاپیتولاسیون را فراهم آورد و پس از اعتراض امام خمینی(ره) به این مصوبه، آن حضرت را به ترکیه تبعید نمود. سرانجام حسنعلی منصور در بهمن سال بعد، توسط جوانان مؤمن هیئت مؤتلفه اسلامی اعدام انقلابی شد و بر کارنامه ننگین او، مهر ابطال خورد.

درگذشت آیت الله "عبدالرحیم ربانی شیرازی" عضو فقهای شورای نگهبان (1360 ش)

آیت‌الله حاج شیخ عبدالرحیم ربانی شیرازی در سال 1301 شمسی در شیراز دیده به جهان گشود و از سال 1318 به تحصیلات علوم دینی مشغول گردید. وی فعالیت‌های دینی خود را از سال 1320 با مبارزات سخت علیه فرقه‌های صوفیه، بابیه و بهاییه شروع کرد و در اثر تبلیغات ایشان، عده بسیاری از بهاییان به دین اسلام مشرف شدند. آیت‌الله شیرازی از سال 1327 در محضر آیت‌الله بروجردی، در حوزه علمیه قم به شاگردی مشغول بود و پس از فوت آیت‌الله بروجردی مبارزات سیاسی خویش را علیه رژیم پهلوی آغاز کرد و نخستین فردی بود که مرجعیت امام خمینی(ره) را مطرح نمود. آیت‌الله ربانی از سال 1349 ش با مطرح شدن حکومت اسلامی از ناحیه امام خمینی(ره)، در صدد برآمد تا با سازماندهی روحانیون انقلابی و فرستادن آن‌ها به نقاط مختلف کشور، به پرورش کادرهای لازم برای شرکت در یک قیام همگانی و به دست گرفتن پست‌های کلیدی در حکومت آینده بپردازد. طولی نکشید که ثمره این فعالیت‌ها فرهنگی - سیاسی، به صورت هیئت‌ها، جمعیت‌ها و انجمن‌های مختلف اسلامی در سراسر کشور ظاهر شد و ایشان در رابطه با هدایت این گروه‌ها به حبس برده شد. ایشان از سال 1342 تا 1357 بیش از 15 بار به زندان افتاد و شکنجه‌های فراوانی را متحمل شد و حدود 10 سال از عمرش را در زندان‌های رژیم طاغوت سپری کرد. آیت‌الله شیرازی پس از پیروزی انقلاب اسلامی، نماینده امام خمینی در استان فارس و نماینده مردم استان فارس در مجلس خبرگان شد. سپس از سوی امام خمینی(ره) به عضویت فقهای شورای نگهبان درآمد. این مبارز نستوه در نهم فروردین سال 1360 به دست گروهک فرقان ترور شد ولی این ترور به مجروحیت ایشان انجامید و پس از مدتی در بیمارستان بهبود یافت. این عالم ربانی و مجاهد فی سبیل‌الله سرانجام در 17 اسفند 1360 در حالی که برای شرکت در جلسه شورای نگهبان عازم تهران بود، بین راه اصفهان و قم در سانحه‌ای مشکوک به لقاءالله پیوست و در حرم حضرت معصومه(س) دفن شد.

درگذشت استاد "حسین قوامی" موسیقی‌دان ایرانی (1368 ش)

استاد حسین قوامی معروف به فاخته، از استادان نامدار موسیقی اصیل ایرانی، در سال 1286 ش در تهران به دنیا آمد. او آواز را نزد استادان مشهور آموخت و طی چند سال، ردیف‌ها و دستگاه‌های موسیقی را به خوبی فرا گرفت. استاد قوامی پس از پیروزی انقلاب اسلامی نیز، هنر و دانش خود را در اختیار علاقه‌مندان موسیقی سنتی ایران قرار داد. از وی آثاری به همراه پیانوی محجوبی و دیگر نوازندگان در دست است. وی در سال 1367 ش، موفق به دریافت نشان درجه یک هنری از وزارت فرهنگ و ارشاد اسلامی شد. استاد قوامی سرانجام در 17 اسفند 1368 در هشتاد سالگی در تهران درگذشت و در امامزاده طاهر کرج مدفون شد. مرگ "فتحعلی شاه" دومین شاه قاجار (1250 ق)

فتحعلی شاه قاجار که مدتی در اواخر عمر خود به بیماری دچار شده بود در 19 جمادی الثانی 1250 ق پس از حدود 38 سال سلطنت در 68 سالگی در اصفهان درگذشت. جسد او را به قم برده و در آستانه‌ها و حضرت معصومه به خاک سپردند. فتحعلی شاه در دوران پادشاهی طولانی خود، همواره سرگرم کشمکش باقوای داخلی و خارجی بود و به کمک فرزندان خود بود که توانست بر مشکلات داخلی توفیق یابد. در زمان او جنگ‌های اول و دوم ایران و روسیه روی داد و باعث انعقاد قراردادهای ننگین گلستان و ترکمانچای و جدا شدن سرزمین‌های پهناوری از کشور ایران و الحاق به روسیه گردید. فتحعلی شاه در موقع مرگ از ده‌ها زن خود بیش از 105 دختر و پسر و در حدود 600 نوه به یادگار گذارد. کثرت اولاد او در زمان حیات و پس از خودش، اوضاع اداری مملکت را مشوش کرد و چون هر کدام از این شاهزادگان، دارای دستگاه و روابط بسیاری بودند، از انجام هر ظلمی به مردم، ایا نمی‌کردند. از طرفی مردم که مورد ستم‌ی قرار می‌گرفتند، چون تجاوزکننده، فرزند شاه بود، برای شکایت از مظالم ایشان، چاره‌ای جز تحمل نداشتند. فتحعلی شاه از اصلاحات خبری نداشت و شاید، هرگز به فکر این کار هم نیافتاده بود. مرگ "جان اریکسون" مهندس و مخترع سوئدی (1889م)

جان اریکسون مبتکر سوئدی در 31 جولای 1803م در سوئد به دنیا آمد و پس از طی تحصیلات متوسطه به خدمت در ارتش پیوست. وی در ارتش سوئد نقشه‌های نظامی طرح می‌کرد و درباره قطعات جدید ماشین‌ها، نظریه‌های بسیاری ارائه می‌داد. در آن زمان، روش معمول برای راندن و حرکت کشتی‌ها ابتدایی و اولیه بود. چرخ‌های پره‌دار اغلب در اثر برخورد با اجسام شناور زیان می‌دیدند و گردش آنها به سختی انجام می‌گرفت. نظریه اریکسون برای حل این مشکل، نصب یک پروانه بزرگ در انتهای زیرین کشتی بود. وی سپس پروانه دَوّاری اختراع کرد که بسیاری از اشکالات فنی کشتی بخار را از میان برمی‌داشت. اریکسون پس از چندی برای ارتش آمریکا نوعی ناو جنگی را طراحی کرد که با موتوری بسیاری قوی کار می‌کرد و به وسیله سکان، تغییر جهت می‌یافت. جالب‌ترین قسمت این ناو، آسانسوری بود که گلوله توپ را به برج توپخانه می‌برد و آماده شلیک می‌ساخت. اریکسون را به خاطر این اختراع، پدید آورنده ناوهای جنگی امروزی می‌دانند. جان اریکسون سرانجام در 8 مارس 1889م در 86 سالگی درگذشت.